

Cuprins

Prefață.....	XVII
---------------------	-------------

Abrevieri.....	XIX
-----------------------	------------

Considerații introductive. Excepția procesuală	1
---	----------

1. Reglementare	1
2. Definiție	2
3. Clasificarea excepțiilor procesuale	4
3.1. Clasificarea în funcție de obiect	4
3.2. Clasificarea în funcție de caracterul de ordine publică sau de ordine privată al normei juridice nesocotite.....	4
3.3. Clasificarea în funcție de efecte	5
4. Invocarea excepției	5
4.1. Momentul invocării excepției	5
4.2. Invocarea unei excepții după finalizarea cercetării judecătorești	6
4.3. Titularul excepției	7
5. Efectele soluționării excepției și corelarea cu alte excepții	8

I. Excepția lipsei capacității procesuale	10
--	-----------

1. Reglementare	10
2. Definiție	11
3. Invocarea excepției	11
3.1. Când se poate invoca excepția	11
3.2. Cine poate invoca excepția	12
4. Regimul juridic	13
4.1. Capacitatea procesuală de folosință și capacitatea procesuală de exercițiu	13
4.2. Capacitatea procesuală activă și capacitatea procesuală pasivă	22
4.3. Caracterele excepției lipsei capacității procesuale	23
5. Soluționarea excepției.....	25
5.1. Soluțiile instanței de judecată.....	25
5.2. Curatela specială	26
6. Jurisprudență.....	30

II. Excepția lipsei de calitate procesuală.....	38
--	-----------

1. Reglementare	38
2. Definiție	39
3. Invocarea excepției	41
4. Regimul juridic	45

4.1. Calitate procesuală activă și pasivă.....	45
4.2. Legitimare procesuală ordinară și extraordinară	45
4.3. Caracterul excepției.....	46
4.4. Legitimarea procesuală a altor persoane	46
4.5. Transmiterea calității procesuale.....	49
5. Soluționarea excepției.....	53
6. Jurisprudență.....	55
III. Excepția de prematuritate.....	72
1. Reglementare	72
2. Definiție	74
3. Invocarea excepției	74
4. Regimul juridic	75
4.1. Clasificare	75
4.2. Corelarea cu alte excepții	76
5. Soluționarea excepției.....	77
6. Jurisprudență.....	78
IV. Excepția lipsei de interes.....	88
1. Reglementare	88
2. Definiție	91
3. Invocarea excepției	92
4. Regimul juridic	94
4.1. Caracterul determinat al interesului	94
4.2. Caracterul legitim al interesului	94
4.3. Caracterul personal al interesului	95
4.4. Caracterul născut și actual al interesului	96
4.5. Caracterul excepției.....	97
5. Soluționarea excepției.....	97
6. Jurisprudență.....	98
V. Excepția lipsei de obiect	112
1. Reglementare	112
2. Definiție	113
3. Invocarea excepției	118
4. Regimul juridic	119
4.1. Drept recunoscut și ocrotit de lege.....	119
4.2. Drept exercitat în limitele sale interne și externe	120
4.3. Drept exercitat cu bună-credință	120
4.4. Drept actual	123
4.5. Obiectul cererii de chemare în judecată	123
4.6. Caracterul excepției.....	124
5. Soluționarea excepției.....	124
6. Jurisprudență.....	126

VI. Excepția inadmisibilității	137
1. Reglementare	137
2. Definiție	137
3. Invocare	137
4. Regimul juridic	137
4.1. Cazurile în care sancțiunea inadmisibilității este reglementată în mod expres	139
4.2. Sancțiunea inadmisibilității nu este reglementată în mod expres, însă demersul procesual este prohibit de textele legale în mod implicit	140
5. Soluționarea excepției	142
6. Jurisprudență	143
VII. Excepția privind caracterul subsidiar al acțiunii în constatare față de acțiunea în realizare	146
1. Reglementarea și clasificarea acțiunilor în constatare	146
2. Definiție	146
3. Invocarea excepției	147
4. Regimul juridic	149
4.1. Clasificarea excepției	149
4.2. Trăsăturile acțiunii în constatare	150
5. Soluționarea excepției	152
6. Jurisprudență	153
VIII. Excepția lipsei dovezii calității de reprezentant	166
1. Reglementare	166
2. Definiție	167
3. Invocarea excepției	171
4. Regimul juridic	172
4.1. Dovada calității de reprezentant	172
4.2. Conținutul mandatului de reprezentare și durata acestuia	173
4.3. Caracterul excepției	174
5. Soluționarea excepției	175
6. Jurisprudență	176
IX. Excepția imunității de jurisdicție a pârâtului	190
1. Reglementare	190
2. Definiție	191
3. Invocarea excepției	192
4. Regimul juridic	193
4.1. Conținutul și titularii imunității de jurisdicție	193
4.2. Caracterele excepției	197
5. Soluționarea excepției	197
6. Jurisprudență	197

X. Excepția de necompetență	204
A. Aspecte generale	204
1. Reglementare	204
2. Definiție	204
3. Invocarea excepției	204
4. Regimul juridic	204
4.1. Tipuri de competență	204
4.2. Caracterul excepției – absolut/relativ	205
4.3. Verificarea competenței	205
5. Soluționarea excepției	205
6. Conflictul de competență	205
B. Excepția de necompetență generală	206
1. Reglementare	206
2. Definiție	206
3. Invocarea excepției	206
4. Regimul juridic	207
5. Soluționarea excepției	208
6. Jurisprudență	208
C. Excepția de necompetență materială	213
1. Reglementare	213
2. Definiție	213
3. Invocarea excepției	213
4. Regimul juridic	214
4.1. Competență materială procesuală – art. 94-97 C.proc.civ.	214
4.2. Verificarea competenței	219
4.3. Determinarea competenței după valoarea cererii introductive	220
5. Soluționarea excepției	222
6. Jurisprudență asupra modalității de determinare a valorii cererii	223
7. Jurisprudență în funcție de obiectul cererii	226
D. Excepția de necompetență teritorială	233
1. Reglementare	233
2. Definiție	233
3. Invocarea excepției	233
3.1. Necompetență teritorială exclusivă	233
3.2. Necompetență teritorială generală de ordine privată	234
4. Regimul juridic	235
4.1. Tipuri de competență teritorială	235
4.2. Caracterul excepției	243
4.3. Verificarea competenței	243
5. Soluționarea excepției	245
6. Jurisprudență	245
E. Excepția de necompetență funcțională	250
1. Reglementare	250
2. Definiție	250
3. Invocarea excepției	250

4. Regimul juridic	251
4.1. Tipuri de competență funcțională.....	251
4.2. Caracterul excepției.....	252
4.3. Verificarea competenței	252
5. Soluționarea excepției.....	252
6. Jurisprudență.....	253
F. Conflictul de competență	257
1. Reglementare	257
2. Definiție	258
3. Ivirea conflictului de competență	258
4. Soluționarea conflictului de competență.....	258
5. Efectele soluționării conflictului de competență.....	258
6. Jurisprudență.....	259
XI. Excepția privind depășirea atribuțiilor puterii judecătorești	260
1. Reglementare	260
2. Definiție	261
3. Invocarea excepției	261
4. Regimul juridic	262
5. Soluționarea excepției.....	263
6. Jurisprudență.....	263
XII. Excepția privind greșita compunere a instanței și Excepția privind nelegala constituire a instanței de judecată	276
1. Reglementare	276
2. Definiție. Delimitarea noțiunilor de <i>compunere a instanței</i> și, respectiv, de <i>constituire a instanței</i>	276
3. Invocarea excepției	277
4. Regimul juridic	278
4.1. Legala compunere a instanței de judecată. Situații specifice	278
4.2. Incidentele care pot interveni în legătură cu compunerea completului de judecată	279
4.3. Legala constituire a instanței de judecată. Situații specifice	281
4.4. Sancțiunea pentru nerespectarea prevederilor legale privind <i>compunerea sau constituirea</i> instanței de judecată.....	283
5. Soluționarea excepției.....	284
6. Jurisprudență.....	284
XIII. Excepția de incompatibilitate (a judecătorului sau instanței)	290
1. Reglementare	290
2. Definiție	290
3. Invocarea excepției	291
4. Regimul juridic	291
4.1. Cazuri de incompatibilitate absolută	291
4.2. Alte cazuri de incompatibilitate	292

4.3. Incompatibilitatea instanței	294
4.4. Caracterul excepției.....	294
5. Soluționarea excepției.....	294
6. Jurisprudență.....	295
XIV. Excepția de recuzare și Excepția de abținere.....	308
1. Reglementare	308
2. Definiție	308
3. Invocarea excepției	308
4. Regimul juridic	312
4.1. Cazuri de incompatibilitate absolută	312
4.2. Alte cazuri de incompatibilitate	312
5. Soluționarea excepției.....	313
5.1. Admiterea căii de atac declarate împotriva încheierii prin care s-a respins recuzarea	313
5.2. Inadmisibilitatea cererii de recuzare	313
5.3. Declarația de abținere. Titulari, termen de formulare și procedură de soluționare.....	314
5.4. Soluționarea declarației de abținere sau a cererii de recuzare de către instanța superioară.....	314
5.5. Caracterul excepției.....	315
5.6. Declarația de abținere și cererea de recuzare a altor persoane care constituie instanța.....	316
5.7. Declarația de abținere și cererea de recuzare a altor persoane care participă într-o cauză civilă	316
6. Jurisprudență	317
XV. Excepția strămutării pricinii.....	329
1. Reglementare	329
2. Definiție	330
3. Invocarea excepției	331
3.1. Termenul de formulare a cererii de strămutare	331
3.2. Instanța competentă. Procedura de soluționare	331
4. Regimul juridic	332
5. Soluționarea excepției.....	332
5.2. Suspendarea judecării cauzei până la soluționarea cererii de strămutare.....	333
5.3. Inadmisibilitatea cererii de strămutare	333
6. Jurisprudență.....	333
XVI. Delegarea instanței	341
1. Reglementare	341
2. Definiție	341
3. Invocarea excepției	341
4. Regimul juridic	342

4.1. Condițiile delegării instanței	342
4.2. Procedura aplicabilă.....	343
5. Soluționarea excepției.....	344
6. Jurisprudență.....	345
XVII. Excepția nulității actelor de procedură.....	346
1. Reglementare.....	346
2. Definiție.....	347
3. Invocarea excepției.....	348
3.1. Aspecte generale	348
3.2. Regulile de invocare a nulității	349
4. Regimul juridic	353
4.1. Clasificarea nulităților.....	353
4.2. Efectele nulității	359
5. Soluționarea excepției.....	360
5.1. Efecte generale.....	360
5.2. Nulitatea cererii de chemare în judecată. Procedura de regularizare a cererii de chemare în judecată	362
5.3. Nulitatea raportului de expertiză tehnică judiciară.....	369
5.4. Nulitatea hotărârii judecătorești	372
6. Jurisprudență.....	373
XVIII. Excepția de nulitate a hotărârii judecătorești decurgând din nesemnarea minutei	377
1. Reglementare.....	377
2. Definiție.....	377
3. Invocarea excepției.....	378
4. Regimul juridic	379
5. Soluționarea excepției.....	381
6. Jurisprudență.....	381
XIX. Excepția citării nelegale/comunicării nelegale a actelor de procedură și Excepția lipsei citării/comunicării actelor de procedură.....	384
1. Reglementare.....	384
2. Definiție.....	384
3. Invocarea excepției.....	387
4. Regimul juridic	389
4.1. Modalitățile de citare/comunicare.....	389
4.2. Locul citării	391
4.3. Înmânarea citației.....	394
4.4. Procedura de comunicare a citației/actului de procedură	396
4.5. Data îndeplinirii procedurii de citare	398
4.6. Citarea prin publicitate.....	399
4.7. Modalități speciale de comunicare.....	401

4.8. Persoanele care trebuie citate în instanță. Termenul în cunoștință.	
Noțiunea de „procedură legal îndeplinită”	402
5. Soluționarea excepției.....	403
6. Jurisprudență.....	404
XX. Excepția decăderii.....	410
1. Reglementare	410
2. Definiție	410
3. Invocarea excepției	411
4. Regimul juridic	413
4.1. Tipuri de termene procedurale	413
4.2. Calculul termenelor procedurale	415
4.3. Repunerea în termen	422
4.4. Caracterele excepției decăderii	423
5. Soluționarea excepției.....	424
6. Jurisprudență.....	426
XXI. Excepția neîndeplinirii procedurii prealabile	429
1. Reglementare	429
2. Definiție	434
3. Invocarea excepției	434
4. Regimul juridic	434
4.1. Dovada îndeplinirii procedurii prealabile	434
4.2. Caracterul excepției.....	435
5. Soluționarea excepției.....	435
6. Jurisprudență.....	436
XXII. Excepția litispendenței.....	444
1. Reglementare	444
2. Definiție	445
3. Invocarea excepției	445
4. Regimul juridic	446
4.1. Caracterul excepției.....	446
4.2. Condițiile litispendenței.....	446
5. Soluționarea excepției.....	451
6. Jurisprudență.....	452
XXIII. Excepția de conexitate.....	461
1. Reglementare	461
2. Definiție	461
3. Invocarea excepției	462
4. Regimul juridic	462
4.1. Existența a două sau mai multe cauze pendinte, în fața instanțelor de fond, la aceeași instanță sau la instanțe diferite	463
4.2. În dosare trebuie să figureze cel puțin o parte comună	464

4.3. Existența unei strânse legături de obiect și cauză între cele două sau mai multe procese.....	464
4.4. Procedura de soluționare.....	465
5. Efectele conexării.....	466
6. Jurisprudență.....	467
XXIV. Excepția disjungerii și coparticiparea procesuală (litisconsorțiul)	469
1. Reglementare.....	469
2. Definiție.....	469
3. Invocarea excepției.....	470
3.1. Disjungerea.....	470
3.2. Coparticiparea procesuală.....	470
4. Regimul juridic.....	470
4.1. Condițiile disjungerii.....	470
4.2. Condițiile coparticipării procesual-active.....	473
5. Soluționarea excepțiilor.....	475
6. Jurisprudență.....	475
XXV. Excepția perimării.....	476
1. Reglementare.....	476
2. Definiție.....	477
3. Invocarea excepției.....	478
4. Regimul juridic.....	480
4.1. Cauza a rămas în nelucrare din motive imputabile părții.....	480
4.2. Termenul de perimare. Întreruperea și suspendarea.....	481
4.3. Constatarea perimării.....	483
5. Soluționarea excepției.....	484
6. Jurisprudență.....	485
XXVI. Excepția autorității de lucru judecat și Excepția puterii de lucru judecat.....	494
1. Reglementare.....	494
2. Definiție și considerații.....	494
3. Invocarea excepției.....	497
4. Regimul juridic.....	497
4.1. Caracterul excepției.....	497
4.2. Hotărâri care se bucură de autoritate de lucru judecat sau putere de lucru judecat.....	497
5. Soluționarea excepției.....	498
6. Jurisprudență.....	498
XXVII. Excepția exercitării abuzive a drepturilor procesuale.....	508
1. Reglementare.....	508
2. Definiție.....	508
3. Invocarea excepției.....	508

4. Regimul juridic	508
5. Soluționarea excepției.....	509
6. Jurisprudență.....	509
XXVIII. Excepția de netimbrare sau a insuficienței timbrări	512
1. Reglementare	512
2. Definiție și considerații.....	512
3. Invocarea excepției.....	515
4. Regimul juridic	515
4.1. Criterii de determinare a cuantumului taxei judiciare de timbru. Dovada și momentul îndeplinirii obligației de plată a taxei judiciare de timbru	515
4.2. Caracterele excepției	517
4.3. Posibilitatea formulării de critici privind obligația de plată a taxei judiciare de timbru de către partea în sarcina căreia a fost stabilită această obligație, în calea de atac a apelului sau a recursului.....	518
5. Soluționarea excepției.....	518
5.1. Invocarea excepției în soluționarea în fond a cauzei.....	518
5.2. Invocarea excepției în soluționarea cauzei într-o cale de atac	520
6. Jurisprudență.....	520
XXIX. Excepția prescripției dreptului la acțiune	530
1. Reglementare	530
2. Definiție	530
3. Invocarea excepției	531
4. Regimul juridic	531
4.1. Caracterul excepției.....	531
4.2. Termenele prescripției extinctive	532
4.3. Imprescriptibilitatea dreptului la acțiune.....	534
4.4. Prescripția extintivă și drepturile accesorii, creanța garantată, compensația și dreptul de retenție.....	535
4.5. Renunțarea la prescripție.....	536
4.6. Convenția părților privind termenele de prescripție extintivă	536
4.7. Cursul prescripției extinctive	537
4.8. Suspendarea prescripției extinctive	540
4.9. Întreruperea prescripției extinctive.....	542
5. Procedura de soluționare	544
6. Jurisprudență.....	544
XXX. Excepția de neconvenționalitate.....	569
1. Reglementare	569
2. Definiție	569
3. Invocarea excepției	570
4. Regimul juridic	570
5. Soluționarea excepției.....	571

XXXI. Trimiterea în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare.....	572
1. Reglementare.....	572
2. Definiție.....	574
3. Solicitarea unei hotărâri preliminare (întrebarea preliminară).....	576
4. Regimul juridic al trimiterii preliminare.....	578
5. Efectele hotărârii preliminare a Curții de Justiție a Uniunii Europene	582
6. Jurisprudență.....	583
 XXXII. Excepția priorității dreptului Uniunii Europene față de normele de drept intern.....	 594
1. Reglementare.....	594
2. Definiție.....	594
3. Invocarea excepției.....	594
4. Regimul juridic.....	595
5. Soluționarea excepției.....	596
 XXXIII. Excepția de nelegalitate.....	 597
1. Reglementare.....	597
2. Definiție.....	597
3. Invocarea excepției.....	598
4. Regimul juridic.....	599
4.1. Condițiile invocării excepției de nelegalitate	599
4.2. Caracterul excepției.....	600
5. Soluționarea excepției.....	601
6. Scurte considerații asupra excepției de nelegalitate în dreptul Uniunii Europene	603
7. Jurisprudență.....	604
 XXXIV. Excepția de neconstituționalitate.....	 624
1. Reglementare.....	624
2. Definiție.....	624
3. Invocarea excepției.....	625
3.1. Invocarea excepției de neconstituționalitate în fața unei instanțe judecătorești sau de arbitraj comercial. Sesizarea Curții Constituționale de către instanța judecătorească/de arbitraj	625
4. Regimul juridic.....	634
4.1. Sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate ridicată în fața instanței judecătorești/de arbitraj comercial	634
4.2. Procedura în fața Curții Constituționale.....	637
4.3. Caracterele excepției	638
5. Soluționarea excepției și efectele acesteia	638
6. Jurisprudență.....	640

XXXV. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu dezlegarea unor probleme de drept.....	648
1. Reglementare	648
2. Definiție	649
3. Invocare	650
4. Condiții	650
5. Efecte	655
5.1. Efectele admiterii cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție	655
5.2. Efectele pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.....	655
6. Jurisprudență.....	656
XXXVI. Excepția prescripției executării silite	658
1. Reglementare	658
2. Definiție	658
3. Invocare	659
4. Regimul juridic	659
4.1. Suspendarea cursului prescripției.....	659
4.2. Întreruperea cursului prescripției	661
4.3. Repunerea în termenul de prescripție.....	662
5. Soluționarea excepției.....	662
6. Jurisprudență.....	663
XXXVII. Excepția perimării executării silite.....	666
1. Reglementare	666
2. Definiție	666
3. Invocare	666
4. Regimul juridic	667
5. Soluționarea excepției.....	667
6. Jurisprudență.....	668
Bibliografie	671
Index alfabetic.....	675